

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

Bilim sohasi: 200 000 San'at va gumanitar fanlar
Ta'lif sohasi: 230 000 Tillar
Ta'lif yo'nalishi: 60230100 Filologiya va tillarni o'qitish
(Roman-german tillari)

Urganch-2021

Сканировано с CamScanner

Mazkuro'quv dastur Urganch davlat universiteti kengashining 2021-yil "23"
avgustdag'i № 1-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

O'quv ishlari bo'yicha proektor
R.O. Xodjaniyazov

O'quv-uslubliy boshqarma
boshlig'i:

 G.R. Matlatipov

Mazkur o'quv dastur "Xorijiy filologiya" fakulteti Kengashining 2021-yil
"27" avgustdag'i yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya etilgan.
(№1-sonli bayonnomasi).

Fakultet Kengashi raisi:

 dots.Jumaniyozov Z.O.

Fan dasturi Xorijiy filologiya fakulteti "Roman-german filologiyasi" kafedrasining
2021- yil 26 avgustdag'i majlisida (Bayonnomasi № 1) muhokama qilindi va fakultet
kengashida ko'rib chiqish uchun tavsiya qilindi.

Kafedra mudiri:

katta o'qit.Abdullayeva G.E.

Fan/modul kodi ICITB131	O'quv yili 2021-2022	Semestr 1-2-3-4-5-6-7-8	PCTS - Kreditlar 1-semestr - 3 2-semestr - 3 3-semestr - 5 4-semestr - 4 5-semestr - 5 6-semestr - 4 7-semestr - 3 8-semestr - 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta'llim tilli Fransuz Ingliz Nemis		Hastadagi dars soatlari 2/2/4/4/4/4/4/4
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'llim (soat)
	Ikkinchı chet tilli	404	526
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga o'rganilayotgan ikkinchi chet tilini kasbiy faoliyatda amaliy qo'llay olish tamoyillariga amal qilgan holda integrallashgan yondashuv asosida o'rgatish, o'rganilayotgan ikkinchi chet tilida ravon va aniq so'zlashishlarini ta'minlashdan iborat. Fanning vazifasi – talabalarni nutq vaziyatlaridan to'g'ri va unumli foydalanishga o'rgatish, nutq ko'nikmalarini sonetik, grammatik, leksik, stilistik va tipologik jihatdan to'laqonli shakllantirish, tilni dunyoda sodir bo'layotgan siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy voqelikka nisbatan o'rganilayotgan chet tilida o'z munosabatlarini bildira olish darajasida o'rgatishdan iborat II. Asosiy qism (amaliy mashg'ulotlar) II.I. Fan tarkibiga xorijiy tillarni o'rganishning barcha kompetensiyalari kiradi: Ikkinchı chet tilidan o'tkaziladigan amaliy mashg'ulotlarda barcha til ko'nikmalari - tinglab tushunish, o'qish, yozish va gapirish talabalarga integrallashgan holda o'qitiladi. OTMlarda ikkinchi chet tili sifatida o'nlab xorijiy tillar o'qitilishi sababli, mazkur dasturda har bir til bo'yicha mavzularni keltirish imkoniyati yo'q. Mavzular ishchi dasturlarda semestrlar va kurslar kesimida batasilsiz yoritiladi. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish, o'tkazish va talabalarning tilni o'zlashtirganliklarini baholashda til egallashning xalqaro e'tirof etilgan mezonlariga amal qilinadi: Tinglab tushunish kompetensiyasi bo'yicha: A1 daraja – kishilar sekin va aniq gaplashishganda talaba o'zi va oilasi haqidagi so'z va iboralarni tushunishi lozim. A2 daraja - o'ziga tanish mayzularga (masalan, sodda bayon qilingan oila, xarid, mahalliy hududlar, kasb, ish) oid ko'p ishlataladigan so'z va iboralarni shuningdek, qisqa, aniq, sodda xabar va e'lollarning asosiy mazmunini tushuna olishi kerak. B1 daraja – o'ziga tanish bo'lgan mayzular bo'yicha (ish, ta'llim muassasasi, hordiq va b.) aniq aytilgan gapning asosiy mazmunini anglay olishi, bunda asosan matndagi muhim so'zlarga ahamiyat qaratgan holda butun gap mazmunini tushunishi nazarda tutiladi.	Jami yuklama (soat) 930	

112 daraja - ma'murolar yoki televidenden yoki beriladigan katta hajmdagi mutqani, tanish mavzulariga qilyinchiq mutqani tushunishi, TV va radio orqali beriladigan yangiliklarni singlah, tomonsha qillish jarayonida muhokema qillinayotgan mavzularning nesosy g'oyasini anglashi, adabiy tilda namoyish qillinadigan himlar mazmuniini yaxshil tushunishi lozim.

O'qish kompetensiyasi bo'yicha:
A1 daraja - o'qish jarayonida sodda gaplar (joy nomlari) bilan bayon etilgan so'z va shoralmi tushunishi kerak, (m.n., xatda qillangan buyumlarni qo'llash bo'yicha ko'rsatmalar, belgililar, Javvaltalar va h.k.).

A2 daraja - juda qisqa, sodda matnlarni (qnydlar, eslatmalar, ko'rsatmalar) o'qib tushuna olishi, kundalik hayotga taalluqli (e'lon, reklama, menyu) matnlardan o'ziga kerakli bo'lgan ma'lumotlarni topa olishi, qisqa va sodda yozilgan shaxsiy xatlarni o'qib tushunishi ko'zda tuttiladi.

B1 daraja - kundalik turmush va ishga taalluqli so'zlar nesosida tuzilgan matnlarni tushunish talaba uchun qilyinchilik tug'drimasligi, xatlarda bayon etilgan voqeahodisalar, joylar, hissiyorlar va tilaklarni tushunishi lozim.

- B2 daraja - dolzarb mayzulardagi maqolalarni o'qib tushuna olishi, zamonaviy nasriy asarlarni o'qib mazmuniini tushunishi lozim. Chunki talaba asarni o'qiyotganida uning so'zma-so'z tarjimasiga emas, balki nesosiy g'oyasiga e'tibor qaratishi nazarda tutiladi.

Yozish kompetensiyasi bo'yicha:

A1 daraja - sodda va qisqa jumlalarni, masalan pochta orqali jo'natiladigan xat (otkritka) larga yoziladigan gaplarni yoza olishi, shaxsiy ma'lumotlar (ism, familiya, millat va manzili) kiritilishi talab etiladigan maxsus blanklarni to'ldira olishi kerak.

A2 daraja - qisqa va sodda qaydlarni yoza olishi, masalan, do'stiga sodda gaplar asosida xat yoza olishi lozim.

B1 daraja - tanish yoki talabani qiziqtirgan mavzularda sodda gaplar bilan mazmuni matnlar yoza olishi, guyohi bo'lgan voqealar yuzasidan olgan taassurotlari haqida xat yoza olishi kerak.

B2 daraja - talaba o'zini qiziqtirgan mavzular bo'yicha ma'lumotlar bera olishi va ular yuzasidan o'z fikrlarini yozma bayon eta olishi, mavzu bo'yicha o'z qarashlarini, salbiy yoki ijobjiy jihatlarni yozma ravishda aniq ifoda eta olishi lozim.

Gapirish (dialog, monolog) kompetensiyasi bo'yicha:

A1 daraja (dialog) - zarurat tug'ilganda sodda savollar bera olishi va shunday savollarga javob qaytarishi, suhbatdoshi talaba gapirgan gaplarni takrorlaganda/ to'g'rilaqanda talabaga katta yordam bo'lishi ko'zda tutiladi.

Monolog - yashayotgan manzili va tanish kishilarni sodda gaplar bilan ta'riflay olishi, shuningdek, do'kon va mehmonxonalarda ishlatalishi mumkin bo'lgan gaplarni gapira olishi lozim.

A2 daraja (dialog) - kundalik hayotga taalluqli murakkab bo'limgan va tanish mavzularda muloqotga kirisha olishi, ba'zida yaxshi tushuna olmasada muloqotni davom ettirish uchun o'ziga yoqqan va yoqmagan narsalar haqida gapira olishi, istaklarini sodda tilda bayon eta olishi kerak.

Monolog - oila, kundalik hayot, turmush tarzi, ta'lif olgan muassasalari va kasbini ta'riflash uchun so'z va iboralar tanlay olishi, ular yordamida gapira olishi lozim.

B1 daraja (dialog) - talaba o'rganayotgan ikkinchi chet tilida xuddi ona tilida gaplashgandek gaplasha oladigan kishilar bilan kundalik mavzularda suhbat qura olishi, oila, xobbi, kasbiy faoliyat kabi mayzulardagi suhbatlarga osonlikcha qo'shila olishi hamda o'z fikr-mulohaza, his-tuyg'u va taassurotlarini bildira oladi.

Monolog - talaba sodda gaplar bilan voqeahodisalar, orzu-istik va niyatlarini ifodalay

olishi, badilly usur yoki film syuzetlari ni gapirib, massurotlarini ifoda eta olishi lozim.
B2 darsiga (dialog) – til sohiblari bilan erkin muloqot olib bora olishi, tanish mavzular muhokamasida suol ibtirok etishi, shuningdek, til sohiblari dan intervju olish va o'z navbatida ulurning savollariga javob qaytar oлади.
Monolog - talaba o'zini qiziqtirgan mavzular bo'yicha unliq ya batasil gaplar tuza olishi, tegishli mavzulariga old voqeъ-hodisa, narsalarni ta'riflay olishi lozim.

III. Amally mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ikkinchchi chet tilidan barcha mashg'ulotlar amaliy shaklda, interaktiv metodlar asosida o'tkaziladi. Tilni aspektlar kesimida o'rgatishda jumladan,

- Grammatikani o'rgatishda

- grammatikani o'qitish (grammatika va ma'no; grammatika va funksiya);
- grammatikani o'qitishiga deduktiv va induktiv yondashuv;
- grammatikani kontekst orqali o'rgatish;
- lingvistik intuitsiya;
- til hodisalar;
- grammatik lug'atlardan foydalanish;
- grammatik vazifalarini tahlil qilish;
- grammatik mashq, topshiriq, vazifa, testlarni tuzish.

- Fonetikani o'qitishda

- muvaffaqiyatli muloqot uchun talassuzning muhimligi;
- urg'uni (so'z urg'usi, gap urg'usi) o'rgatish;
- intonatsiya, intonatsiyaning munosabatni bildirish va grammatik funksiyalarini o'qitish;
- tovushlarni izolyatsiyada va kontekstda o'qitish farqlari;
- sonologik vazifalarini tahlil qilish;
- sonetikaga oid mashq, topshiriq, vazifa, testlarni tuzishga o'rgatish maqsadga muvosiq.

- Leksikani o'qitishda

- so'z va uning paydo bo'lishi;
- leksikani kontekstda o'qitish;
- leksik birliklar /iboralar/birimlarini o'qitish;
- yangi leksikani o'rgatish (rasm, realiya, qo'shiq, multimedia va h.k.dan foydalangan holda);
- pedagogik maqsadlarda internet ma'lumotlaridan foydalanish;
- talabalarning leksikani o'rganish strategiyalarini rivojlantirish;
- leksik vazifalarini baholash;
- leksik vazifa, topshiriq va testlar tuzishga alohida e'tibor qaratiladi.

Tilni o'qitish jarayonida ijtimoiy hayot va jamiatning turli sohalariga oid dolzarb mavzularni qamrab olish ko'zda tutiladi.

IV. Mustaqil ta'llim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'llim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Shaxsni rivojlantirishda oliy ta'llimning roli: oliy ta'llim darajalari, kvalifikatsiya, sertifikat va diplom.
2. Tili o'rganilayotgan mamlakatlarda talabalar hayoti.
3. Zamonaviy dunyoda chet tilining o'rni.
4. Tili o'rganilayotgan mamlakatlarning milliy urf-odatlari, an'analari, bayramlari.
5. Sog'lim turmush tarzi: sport va fitnes, qishki va yozgi sport turlari.

6. Ilmiy-teknik taraqqiyot va ulung informatsion texnologylar sohnaldagi yutuqlari;
7. Axborotlashgani Jamiyatning Uobly va sibby tomonlari;
8. Tilli o'rganilayotgan manzilchilikda ollanligi Jamiyatdagl o'rni;
9. Ekologiya va atrof-muhokama qillishi; xalqaro ekologik hozirkash va fastikkillotlar;
10. Xalqaro taekhnikotlar (DMT, YUNESKO va b.) va ulunchning global muammolarni haq etishdagl o'mi;
11. XXI asr informatsion texnologylar rivojining asosly yo'nallishlari;
12. Xalqaro turizm; omma bop snyyohtlik yo'nallishlari.

Ikkinci chet tilini o'qitish jarayonida talaba intershol usullar vositasida mustaqil ta'lif olishga rag'battantiladi va ulardan o'z fikrlini o'rganilayotgan chet tilida bayon qilish bilimlarini auditoriyada turli xil interaktiv usulblor orqali namoyish qila olishi va boshqalariga o'rgata olishi talab etiladi.

V. Fan o'qitishining natijalar (shakllanadigan kompetensiyalar)

3. - Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:
  - o'rganilayotgan ikkinchi chet tilining fonetik va grammatik qonuniyatları;
  - o'rganilayotgan chet tilida og'zaki va yozma nutq amaliyoti;
  - o'rganilayotgan ikkinchi chet tilini xalqaro va milliy standartlarga ko'ra V2 darajada o'zlashtirish;
  - turli til materiallari bilan ishlash usullari to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi;
  - o'z fikr va mulohazalarini lingvistik bilimlarga tayangan holda mantiqiy bayon etishni;
  - ikkinchi chet tilidagi og'zaki va yozma shakldagi ma'lumotlarni tushunish strategiyalarini;
  - ikkinchi chet tilining fonetik va grammatick strukturalariga oid bazaviy va kommunikativ jarayonda qo'llanilishi mumkin bo'lgan til birliklari va qonuniyatlarini nutq jarayonida qo'llay olishni bilishi va ulardan foydalana olishi;
  - ikkinchi chet tilida chop etilgan turli materiallar va axborot beruvchi boshqa vositalardan olingan autentik til materiallarini tushunish va tahlil qilish;
  - maxsus nomalar, biznes xatlar, elektron xatlar yozish;
  - o'rganilayotgan tilda mantiqiy insho va ilmiy ma'ruzalar, takliflar, xulosalar va tezislar yozsa olish;
  - o'z sohasi bo'yicha bitiruv malakaviy ishi yozish;
  - o'rganilayotgan tilda so'zlashuvchilar bilan muloqotga kirishish;
  - o'z sohasiga oid mavzularda intervyyuda qatnasha olish, rasmiy savol-javoblarda ishtirok etish, ma'lum mavzu bo'yicha taqdimot qila olish malaka va ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

4. VI. Ta'lif texnologiyalari va metodlari:

- Fanni o'qitishda shaxsga yo'naltirilgan ta'lif metodi va chet tilini o'qitishga kommunikativ yondashuvdan maksimal darajada foydalanish talab etiladi. Mashg'ulotlarda darslik va o'quv qo'llanmalardan tashqari autentik materiallar: audio, video, gazeta va jurnallar, internet manbalaridan, interaktiv usullarni qo'llagan holda aqliy hujum, keys-stadi, loyiha, rolli o'yin debatlar, prezentsiya metodlaridan keng foydalaniлади..

5. VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Talaba til egallashning xalqaro e'tirof etilgan darajalariga muvosiq o'rganilayotgan ikkinchi chet tilini kurslar kesimida talab etilgan darsnada (A1-V2) bosqichma-bosqich o'zlashtirib borishi shart. Jumladan, joriy nazoratda auditoriyada bajariladigan mashq va topshiriqlar, portfolio, kundalik, loyihamalar, intervyyu va rolli o'yinlarda faol ishtirok etishi, video va audio materiallarni tushunib tahlil qilishi, muhokamalar jarayonida xorijiy tildan unumli foydalana olishi, oraliq ya yakuniy nazoratda matnga asoslangan vazifalardan iborat turli test va

topshiriqlarni bajarishi, mantiqiy savollarga mustaqil ravishda tarjijiyl tilda javob bera olishi, og'zaki va yozma nuzq ko'nikmalarini rivojlantirish borishi, mustaqil ta'lif uchun berilgan nazorat qilishda til bo'yicha barcha kompetensiyalar o'zlashtirilganligi inobatga olinadi.

6.

VIII. Asosiy adabiyotlar

Ingliz tilli

1. Cambridge English Skills Real Listening and Speaking 2 with Answers and Audio CD: Level 1-2
2. John and Liz soarts "New headway" (All levels) Oxford university.
3. Malcolm Mann Destination (full set) Macmillan Education, UK-2013.

Nemis tilli

1. Monika Bövermann, Sylvieta Penning-Hiemstra. Schritte International. Hueber Verlag Deutschland- 2012.
2. Sandra Evans, Angela Pude, Anna Breitsameter, Julia Braun-Podeschva, Franz Specht u.a. Menschen. Deutsch als Fremdsprache A1-B1. Kurs- und Arbeitsbuch mit Audio DVD- Rom. 2012- 2016. Hueber Verlag GmbH tr Co. KG, 85737 Ismaning, Deutschland
3. А.Б. Абдуллаева, D.R. Mirsodiqova und andere. Deutsch 2. -Тошкент, 2009.

Fransuz tilli

1. Annie Berhet, Catherine Hugot, Veronique M. Kizirian, Beatrix Sampsonis, Monique Waendendries. Alter Ego. A1/A2. Méthode de Français. Hachette Français Langue Etrangère. France, 2013.
2. Catherine Dollez, Sylvie Pons Alter Ego B1. France, 2013.
3. Michel Barféty, Patricia Beaujouin. Expression orale, Niveau 1. France, 2013.
4. Michel Barféty, Patricia Beaujouin. Expression orale, Niveau 2. France, 2013.
5. Sylvie Poisson-Quinton, Rein Mimran. Expression écrite, Niveau 1. France, 2013.
6. Sylvie Poisson-Quinton, Rein Mimran. Expression écrite, Niveau 2. France, 2013.
7. Sylvie Poisson-Quinton, Rein Mimran. Expression écrite, Niveau 3. France, 2013.
8. Sylvie Poisson-Quinton, Rein Mimran. Compréhension écrite, Niveau 1. France, 2013.
9. Sylvie Poisson-Quinton, Rein Mimran. Compréhension écrite, Niveau 2. France, 2013.

Qo'shimcha adabiyotlar

Ingliz tilli

1. Matt Clark – IELTS Speaking 2007
2. IELTS high score vocabulary list English – Timothy Dickeson 2012
3. Муминов О ва бошқалар. English for translators-Тошкент 2005
4. Get IELTS band 9 in writing task 1, Data, Charts and Graphs – Cambridge IELTS Consultants and Jessica Alpeme, Peter Switers 2014
5. Get IELTS band 9 in academic writing – Cambridge IELTS Consultants and Jessica Alpeme, Peter Switers 2014

Nemis tilli

1. Ilse Sander, Birgit Braun, Margit Doubek u.a. DaF kompakt A1-B1 Kursbuch mit 3 Audio -CDs Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2011.
2. Birgit Braun, Margit Doubek, Andrea Frater -Vogel u.a. DaF kompakt A1-B1 Übungsbuch mit 3 Audio -CDs .Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2011.
3. DaF kompakt A1-B1 Grammatik. Deutsch als Fremdsprache für Erwachsene. Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2012
6. А.Б. Абдуллаева. Deutsch. – Тошкент, 2009.
7. Hartmut Ausderstraße, Jutta Müller, Thomas Storz. Lagune 1-2-3 Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch. Arbeitsbuch. Hueber Verlag, 2006, 2007, 2008

Français III

1. H. H. Ilonova, Ж. А. Казанова. Французский язык. Manuel de français Moscow, 2010
2. Barfety Michele, Patricia Beaujouin. Expression Orale A1/A2. Expression Orale B1. France, 2013.
3. Catherine Flumian, Josiane Labascoule. Méthode FLE pour adultes Nouveau Rond Point. 2013

Axborot manbalari

1. www.toefl.com
2. http://www.cle.fr/centre_linguistique-fr-idm-105-n-Exercices-idh-17.html
3. www.englishtraining.ru
4. www.tele.net
5. www.bruna.nl/boeken-nederlands
6. www.goodreads.com/shelf/nederlands
7. www.nederlandsekust-Booking.com
8. www.gollantraining.edu
9. <https://dutch.tolearnfree.com>
10. www.mein-deutsch.buch.de
11. <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>
12. <https://www.goethe.de/de/spr/ueb.html>
13. <https://deutschlernerblog.de/tipps-zum-deutschlernen/>
14. <http://www.learn-german-online.net/learning-german-resources/deutsch-via-internet.htm>
15. <https://www.alumniportal-deutschland.org/deutsche-sprache/online-deutsch-lernen/videos-und-interaktive-uebungen/>
16. <https://www.deutsch-perfekt.com/>
17. www.korean.go.kr
18. www.test-arabic.com
19. www.baidu.com
20. <https://nt2taalmenu.nl>

7. Urganch davlat universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.

8. Fan/modul uchun mas'ullar:

Sapayeva R. - Urganch davlat universiteti Xorijiy filologiya fakulteti "Roman-german filologiyasi" kafedrası katta o'qituvchisi

Gulimetova B- Urganch davlat universiteti Xorijiy filologiya fakulteti "Roman-german filologiyasi" kafedrasi katta o'qituvchisi.

Karimova Z.- Urganch davlat universiteti Xorijiy filologiya fakulteti "Roman-german filologiyasi" kafedrasi o'qituvchisi

Taqribzilar:

G.E. Abdullayeva - Urganch davlat universiteti Xorijiy filologiya fakulteti "Roman-german filologiyasi" kafedrasi mudiri, katta o'qituvchi.

G.Y.Raximova- Urganch davlat universiteti Xorijiy filologiya fakulteti "Roman-german filologiyasi" kafedrasi mudiri, dotsent

H.Q.Ro'zmetov- Urganch davlat universiteti Xorijiy filologiya fakulteti "Roman-german filologiyasi" o'qituvchisi, dotsent